

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Riktlinjer för bostadsförsörjning

Diarienummer: KS23/338

2026-09-04

Standardförfarande

Samråd har genomförts i enlighet med lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar

Samrådsredogörelse

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade att sända ut förslag till riktlinjer för bostadsförsörjning 2026–2029 på samråd med sista svarsdag den 17 april 2026. Riktlinjerna har tagits fram i enlighet med lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar och syftar till att skapa förutsättningar för att alla invånare ska kunna leva i goda bostäder samt att kommunen långsiktigt ska kunna möta förändrade behov på bostadsmarknaden.

Samrådet har genomförts för att ge berörda myndigheter, kommuner, organisationer, kommunala nämnder och övriga remissinstanser möjlighet att lämna synpunkter innan riktlinjerna färdigställs för politiskt antagande. Syftet har varit att säkerställa att riktlinjerna bygger på ett aktuellt, väl förankrat och ändamålsenligt underlag samt att de uppfyller de krav som ställs i lagstiftningen.

Hur samrådet har bedrivits

Förslaget till riktlinjer skickades på samråd till berörda myndigheter, kommuner, kommunala nämnder, organisationer och andra remissinstanser. Under samrådstiden gavs möjlighet att lämna skriftliga synpunkter på förslaget.

De inkomna synpunkterna har sammanställts och analyserats. Kommunen har därefter gjort en samlad bedömning av vilka synpunkter som bör föranleda ändringar i riktlinjerna. Samrådet har varit en viktig del i arbetet med att utveckla dokumentet och har bidragit till att stärka såväl analysen som kopplingen mellan identifierade behov, mål och planerade åtgärder.

Inkomna skrivelser

Vid samrådstidens slut hade yttranden inkommit från Socialstyrelsen, Region Jönköpings län, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Mullsjö kommun, Fritids- och kulturnämnden, Byggnadsnämnden, Barn- och utbildningsnämnden, Miljönämnden, Jönköpings kommun och Trafikverket.

Socialstyrelsen, Byggnadsnämnden, Barn- och utbildningsnämnden samt Miljönämnden hade inga erinringar mot förslaget. Mullsjö kommun och Jönköpings kommun valde att avstå från att lämna yttrande.

Något yttrande inkom inte från Habo Bostäder AB, Hjo kommun, Tidaholms kommun, Hyresgästföreningen Sydost, Kommunala rådet för pensionärer och personer med funktionsnedsättning (KPF), SPF Seniorerna Habo, Cederfors, OBOS, OFAB, Nivika eller Tosito.

Sammanfattning av samrådet

Samrådet visar att det finns ett brett stöd för riktlinjernas övergripande inriktning och för kommunens arbete med långsiktig bostadsförsörjning. Flera remissinstanser bedömer att riktlinjerna bygger på ett omfattande och väl genomarbetat kunskapsunderlag. Samtidigt har samrådet bidragit med värdefulla synpunkter som har stärkt dokumentet ytterligare.

De synpunkter som framförts har framför allt handlat om behovet av en tydligare koppling mellan behovsanalys, slutsatser, mål och åtgärder, utvecklade resonemang kring den demografiska utvecklingen, en mer utförlig redovisning av bostadsbehov som inte tillgodoses

på bostadsmarknaden, ett stärkt regionalt och mellankommunalt perspektiv samt en tydligare redovisning av hur nationella och regionala mål har beaktats.

Kommunen har i stor utsträckning kunnat tillgodose synpunkterna genom revideringar och kompletteringar av riktlinjerna.

Sammanfattning av genomförda revideringar

Efter genomfört samråd har riktlinjerna för bostadsförsörjning 2026–2029 kompletterats och vidareutvecklats. Ändringarna har genomförts för att beakta inkomna synpunkter samt för att stärka dokumentets överensstämmelse med lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

En av de viktigaste kompletteringarna är att dokumentets struktur har förtydligats för att skapa en tydligare koppling mellan analys, behovsbedömning, slutsatser, mål, åtgärder och uppföljning. Ett nytt avsnitt med slutsatser från behovsanalysen har också lagts till. Avsnittet sammanfattar kommunens viktigaste utmaningar och behov och fungerar som en tydlig länk mellan analysdelen och målkapitlet.

Analysen av bostadsbehoven har fördjupats och kompletterats med utvecklade resonemang kring behov som inte fullt ut idag tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden. Särskild uppmärksamhet har ägnats åt behoven hos äldre personer, unga vuxna, personer med funktionsnedsättning, nyanlända, personer i hemlöshet samt personer med behov av skyddat boende.

Redovisningen av den demografiska utvecklingen har utvecklats genom en mer utförlig analys av befolkningens sammansättning, åldersstruktur och förväntade förändringar fram till år 2030. Analysen innehåller även en tydligare redovisning av fördelningen mellan kvinnor och män samt jämförelser mellan kommunens och regionens befolkningsprognoser.

Kommunens bedömning av det framtida bostadsbehovet har förtydligats genom en starkare koppling till hushållsutveckling, hushållsbildning, befolkningsprognoser och socioekonomiska förutsättningar. Detta har gett ett mer robust underlag för bedömningen av behovet av olika typer av bostäder.

Riktlinjerna har även kompletterats med ett särskilt avsnitt som beskriver hur nationella och regionala mål har beaktats i bostadsförsörjningsarbetet. Sveriges transportpolitiska mål har inkluderats och sambanden mellan bostadsförsörjning, fysisk planering, kollektivtrafik samt gång- och cykeltrafik har tydliggjorts.

Det regionala och mellankommunala perspektivet har stärkts genom en mer utförlig beskrivning av Habo kommuns roll i den regionala arbets- och bostadsmarknaden. Betydelsen av pendling, kollektivtrafik, regional tillgänglighet och samverkan med angränsande kommuner och regionala aktörer har lyfts fram och förtydligats.

Målkapitlet har bearbetats och kompletterats med tydligare mål, åtgärder, ansvarsfördelning och indikatorer för uppföljning. Målen har kopplats närmare de behov som identifierats i analysen, vilket har stärkt sambandet mellan behovsanalys, slutsatser, mål och åtgärder. I den slutliga bearbetningen har även kopplingen mellan behovsanalys, slutsatser, genomförande och uppföljning förtydligats ytterligare.

Uppföljningen av riktlinjerna har också utvecklats genom tydligare indikatorer, ansvarsfördelning och en struktur för återkommande uppföljning under programperioden. Befolkningsunderlaget har samtidigt uppdaterats utifrån kommunens senaste befolkningsprognos, vilket har påverkat bedömningen av framtida bostadsbehov.

Sammantaget har riktlinjerna utvecklats från ett omfattande kunskapsunderlag till ett mer sammanhållet strategiskt styrdokument som tydligare redovisar kommunens bostadsbehov, prioriteringar och planerade insatser för perioden 2026–2029.

Inkomna synpunkter och kommunens ställningstagande

Länsstyrelsen i Jönköpings län

Synpunkter

Länsstyrelsen bedömde att riktlinjerna innehöll ett omfattande och väl genomarbetat kunskapsunderlag. Samtidigt framfördes att samrådsversionen inte fullt ut uppfyllde lagens krav avseende kopplingen mellan behovsanalys, mål och åtgärder. Länsstyrelsen efterfrågade även en tydligare redovisning av bostadsbehov som inte tillgodoses på bostadsmarknaden, utvecklade resonemang kring den demografiska utvecklingen, tydligare mål och mer konkreta åtgärder samt en utvecklad uppföljning. Vidare framhölls behovet av att tydligare redovisa hur nationella och regionala mål har beaktats i riktlinjerna.

Länsstyrelsen lyfte också vikten av att använda hushållsprognoser som underlag för bostadsförsörjningsplaneringen samt att utveckla användningen av könsuppdelad statistik.

Kommunens ställningstagande

Kommunen delar i huvudsak Länsstyrelsens bedömning och ser synpunkterna som ett värdefullt bidrag till det fortsatta arbetet. De inkomna synpunkterna har varit en viktig utgångspunkt i kompletteringen av riktlinjerna och har bidragit till att stärka dokumentets analys, struktur, uppföljning och måluppfyllelse. Efter samrådet har kommunen även uppdaterat befolkningsprognosen, utvecklat behovsbedömningen och infört nya avsnitt om slutsatser från behovsanalysen samt kopplingen mellan behovsanalys och genomförande.

Med anledning av synpunkterna har behovsanalysen utvecklats och kompletterats med ett särskilt avsnitt som redovisar kommunens slutsatser från behovsanalysen. Detta avsnitt tydliggör sambandet mellan identifierade behov, kommunens samlade behovsbedömning och de mål och åtgärder som föreslås i riktlinjerna.

Redovisningen av bostadsbehov som inte fullt ut tillgodoses på bostadsmarknaden har utvecklats och omfattar nu mer utförliga analyser av behov hos äldre personer, unga vuxna, studenter, personer med funktionsnedsättning, nyanlända, personer i hemlöshet samt personer med behov av skyddat boende.

Kommunen har vidare utvecklat redovisningen av den demografiska utvecklingen genom analyser av åldersstruktur, könsfördelning och framtida befolkningsförändringar. Bedömningen av det framtida bostadsbehovet har tydligare kopplats till hushållsprognoser, hushållsbildning och aktuell socioekonomisk statistik.

Målkapitlet har arbetats om och kompletterats med tydligare åtgärder, indikatorer och ansvarsfördelning. Detta har stärkt kopplingen mellan behovsanalys, slutsatser, mål och

genomförande. Efter slutlig bearbetning har även sambandet mellan behovsanalys, slutsatser, genomförande och uppföljning förtydligats ytterligare.

Vidare har riktlinjerna kompletterats med ett särskilt avsnitt som redovisar hur nationella och regionala mål har beaktats i riktlinjerna. Sveriges transportpolitiska mål har integrerats och det regionala perspektivet har utvecklats genom tydligare resonemang om pendling, kollektivtrafik och regional samverkan.

Kommunens bedömning är att riktlinjerna efter genomförda kompletteringar uppfyller lagens krav på analys, mål, planerade insatser och uppföljning på ett tydligare och mer sammanhållet sätt.

Region Jönköpings län

Synpunkter

Region Jönköpings län bedömde att riktlinjerna var väl genomarbetade och att kopplingen till kommunens fysiska planering var tydlig. Regionen framhöll samtidigt vikten av att ytterligare utveckla det mellankommunala perspektivet och tydliggöra Habo kommuns roll i den regionala arbets- och bostadsmarknaden.

Kommunens ställningstagande

Kommunen delar regionens bedömning att bostadsförsörjningen behöver ses i ett regionalt sammanhang. Habo kommun är en del av en gemensam arbets- och bostadsmarknad där tillgänglighet, pendling, kollektivtrafik och samverkan med angränsande kommuner har stor betydelse för den långsiktiga utvecklingen.

Med anledning av regionens synpunkter har riktlinjerna kompletterats med utvecklade resonemang om kommunens roll i den regionala arbets- och bostadsmarknaden. Det mellankommunala perspektivet har stärkts genom tydligare beskrivningar av hur bostadsförsörjning, arbetsmarknad, kollektivtrafik och regional tillgänglighet samspelar.

Riktlinjerna redovisar nu tydligare hur Habo kommuns utveckling påverkas av närheten till Jönköpingsregionen och hur samverkan med regionala aktörer bidrar till att skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar bostadsförsörjning.

Kommunens bedömning är att riktlinjerna efter genomförda revideringar ger en tydligare bild av kommunens funktion och ansvar i ett regionalt sammanhang.

Trafikverket

Synpunkter

Trafikverket framhöll vikten av att bostadsutvecklingen sker i samspel med transportsystemets utveckling och att tillgänglighet till kollektivtrafik, gång- och cykelvägar beaktas tidigt i planeringen.

Kommunens ställningstagande

Kommunen delar Trafikverkets bedömning och ser hållbara transporter som en viktig förutsättning för en långsiktigt hållbar bostadsförsörjning.

Med anledning av Trafikverkets synpunkter har riktlinjerna kompletterats med Sveriges transportpolitiska mål samt utvecklade resonemang kring sambandet mellan

bostadsförsörjning, fysisk planering, kollektivtrafik, gång- och cykeltrafik. Dokumentet redovisar nu tydligare hur tillgänglighet till service, arbete, utbildning och kollektivtrafik påverkar möjligheterna att skapa attraktiva och hållbara boendemiljöer.

Riktlinjerna beskriver även hur bostadsutveckling, markanvändning och transportsystem behöver samordnas för att skapa långsiktigt hållbara livsmiljöer och minska behovet av bilberoende resor.

Kommunens bedömning är att riktlinjerna efter genomförda revideringar tydligare redovisar sambandet mellan bostadsförsörjning, fysisk planering och hållbara transporter.

Kultur- och fritidsnämnden

Synpunkter

Kultur- och fritidsnämnden lyfte fram vikten av attraktiva livsmiljöer, tillgång till kultur- och fritidsverksamheter samt betydelsen av social hållbarhet i kommunens bostadsplanering.

Kommunens ställningstagande

Kommunen delar nämndens bedömning att bostadsförsörjning handlar om mer än bostäder och att tillgång till kultur, fritid, rekreation och mötesplatser är viktiga delar av attraktiva och hållbara livsmiljöer.

Synpunkterna har beaktats genom förtydliganden i riktlinjerna om hur bostadsförsörjningen samspelar med kommunens arbete för trygghet, folkhälsa, social hållbarhet och attraktiva boendemiljöer. Detta stärker förutsättningarna för att skapa livsmiljöer där människor kan leva och verka genom olika skeden i livet.

Övriga remissinstanser

Socialstyrelsen, Byggnadsnämnden, Barn- och utbildningsnämnden samt Miljönämnden hade inga erinringar mot förslaget.

Mullsjö kommun och Jönköpings kommun avstod från att lämna yttrande.

Slutsats

Samrådet har varit en viktig del i framtagandet av riktlinjer för bostadsförsörjning 2026–2029 och har bidragit till att utveckla dokumentets kvalitet, analys och användbarhet.

De synpunkter som inkommit från remissinstanserna har i stor utsträckning kunnat tillgodoses genom kompletteringar, förtydliganden och omarbetningar av riktlinjerna. Särskilt har kopplingen mellan behovsanalys, slutsatser, mål och åtgärder stärkts. Även redovisningen av bostadsbehov som inte fullt ut tillgodoses på bostadsmarknaden, den demografiska utvecklingen, det regionala perspektivet samt kopplingen till nationella och regionala mål har utvecklats.

Riktlinjerna innehåller nu en tydligare behovsbedömning, ett särskilt avsnitt med slutsatser från behovsanalysen samt mål och åtgärder med ansvarsfördelning och indikatorer för uppföljning. Därmed har riktlinjerna fått en tydligare funktion som kommunens strategiska styrdokument för bostadsförsörjningen.

Kommunens samlade bedömning är att riktlinjerna efter genomförda revideringar uppfyller kraven i lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar och ger ett väl underbyggt underlag för kommunens fortsatta arbete med bostadsförsörjning, fysisk planering och hållbar samhällsutveckling under perioden 2026–2029.

Slutlig redaktionell uppdatering

Inför antagandet har riktlinjerna kvalitetssäkrats och uppdaterats. Befolkningsprognoser, bostadsbyggande, bedömningen av bostadsbrist enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar samt behovsbedömningar har aktualiserats. Även beskrivningarna av genomförandet har förtydligats. Uppdateringarna säkerställer att riktlinjerna för bostadsförsörjning 2026–2029 bygger på aktuella underlag och har en tydlig och sammanhållen struktur.